

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Zespołu Szkół Techniczno – Ekonomicznych
im. Mikołaja Reja w Myślenicach
na rok szkolny 2016/2017

Profilaktyka ma na celu wspieranie zdrowia psychicznego i fizycznego uczniów poprzez nabywanie wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia i umiejętności im przeciwdziałania. Profilaktyka jest istotnym elementem wychowania, dlatego ten program jest spójny z Programem Wychowawczym naszego Zespołu. Zawarte w nim treści mają na celu ukierunkowanie ucznia w jego dążeniach, pomoc w zbudowaniu przez niego właściwej hierarchii wartości, naukę umiejętnego realizowania własnych potrzeb z poszanowaniem drugiego człowieka oraz promocję zdrowego stylu życia.

Uczniowie napotykają na coraz to nowe obszary zagrożeń i muszą dokonywać wyborów, które będą wpływały na ich przyszłe życie. Najczęściej wymieniane przez nauczycieli problemy naszych uczniów, niczym nie różnią się od tych ogólnie globalnych, z jakimi styka się młodzież.

Podstawowymi zagrożeniami są:

- palenie papierosów
- picie alkoholu
- używanie narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.
- przemoc fizyczna i psychiczna

Nasilają się one wraz z wiekiem i niejednokrotnie prowadzą do dramatów osobistych uczniów a w konsekwencji do porażek wychowawczych szkoły. Koniecznością więc jest podejmowanie zaplanowanych działań profilaktycznych zmierzających do ograniczania występowania czynników negatywnych i zmniejszania skutków ich oddziaływania na uczniów.

Cele i zadania Programu Profilaktyki

Celem programu jest ukierunkowanie działań pedagogicznych na wspomaganie rozwoju ucznia przez tworzenie właściwej atmosfery zaufania i otwartości między nauczycielami, uczniami i rodzicami. Zaproponowanie i organizacja zdrowego stylu życia, tworzenie spójnego systemu wartości, kształtowanie poczucia własnej wartości i samooceny.

Do podstawowych zadań programu należy:

- **analiza sytuacji w klasie i wzajemnych relacji między uczniami**
- **integracja klasy przez budowanie pozytywnych relacji**
- **kształtowanie umiejętności respektowania granic w relacjach szkolnych**
- **nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.**

Strategia edukacyjna programu będzie rozwijać u ucznia umiejętność asertywnego zachowania, panowania nad własnymi emocjami, właściwej motywacji i zdolności empatii.

Zespół Szkół w realizacji programu powinien być wspomagany przez dyrekcję, pedagoga, psychologa, nauczycieli, rodziców, społeczność lokalną i władze samorządowe.

Oczekiwanym rezultatem programu powinno być:

1. Ograniczenie nieobecności na zajęciach lekcyjnych do przyczyn losowych i chorobowych.
2. Poprawa wyników nauczania.
3. Zmniejszenie liczby uczniów używających środki psychoaktywne.
4. Zmniejszenie liczby uczniów wchodzących w środowiska ryzykowne.
5. Prowadzenie przez uczniów zdrowego stylu życia.

Zakres działań i czynniki ryzyka	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni za realizację programu	Terminy	Czynniki chroniące
I. Działania adaptacyjno-integracyjne związane z funkcjonowaniem ucznia szkole	1. Wdrażanie uczniów w działalność samorządową Zespołu a także wewnętrzną integrację szkoły i klasy	Wychowawca klasy, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały rok szkolny	Wyznaczanie granic do przestrzegania przez uczniów.
	2. Zapoznanie klas pierwszych z podstawowymi zasadami pracy umysłowej, organizacji nauki w domu	pedagog, psycholog, wychowawcy klas	IX	Respektowanie norm, zasad postępowania i bycia w Zespole Budowanie
	3. Reagowanie na pierwsze niepowodzenia, załamania i kryzysy w nowej szkole, opieka indywidualna, interwencyjna i długoterminowa	Pedagog, psycholog, wychowawca	Cały rok szkolny	pozytywnych więzi w klasie i w Zespole Dostarczenie informacji o sposobach uczenia się Budowanie poczucia
	4. Prowadzenie warsztatów „Sposoby radzenia sobie ze stresem” klasy maturalne i pierwsze	Psycholog	Cały rok szkolny	samoakceptacji, bezpieczeństwa, własnej wartości
	5. Przeprowadzenie ankiety dostarczającej informacji o uczniach, ich zainteresowaniach i zdolnościach oraz motywacji wyboru szkoły	Pedagog i wychowawcy klas	Do XI	Nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem Możliwość wykazania
	6. Dbanie o pozytywną atmosferę w klasie (w razie potrzeby diagnoza socjometryczna).	Wychowawcy, pedagog, psycholog	W razie potrzeby	się aktywnością własną i inicjatywą twórczą Promocja pozytywnego stylu życia
	7. Pogadanka nt. specyfiki procesu adaptacji w nowym środowisku	Pedagog szkolny	I semestr	Ankieta dla rodziców nt. związywania problemów związanych z agresją
	8. Zajęcia integracyjne dla klas pierwszych	Psycholog	Cały rok szkolny (w miarę potrzeb)	

II. Przeciwdziałanie uzależnieniom	1. Przedstawianie skutków szkodliwości picia alkoholu, używania narkotyków, palenia papierosów. Przeciwdziałanie paleniu papierosów.	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele religii	Cały rok szkolny	Umożliwienie alternatywnych sposobów spędzania czasu na przerwach
	2. Wykorzystanie zasobów biblioteki szkolnej i pedagoga do omawiania w/w tematów na lekcjach wychowawczych	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele religii	Cały rok szkolny	
	3. Pedagogizacja rodziców dotycząca profilaktyki uzależnień	Dyrektor Zespołu, wychowawcy, pedagog	XI Zebrania z rodzicami	
	4. Profilaktyka uzależnień - zajęcia indywidualne i grupowe w formie warsztatów	Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny	
	5. Pogadanka tematyczna na lekcjach wychowawczych dotycząca skutków nałogów i uzależnień	Wychowawcy , pedagog	XII	
	6. Wdrożenie do działań profilaktycznych Dyrekcji Zespołu, dyżurujących nauczycieli, wychowawców, rodziców i młodzieży (egzekwowanie i wykorzystanie systemu kar zgodnie ze Statutem Zespołu)	Szkolny Zespół Profilaktyki	Cały rok szkolny	
	7. Korzystanie z materiałów pedagoga, biblioteki, pomysłów młodzieży (plakaty, ulotki, filmy, broszury) dotyczących przeciwdziałaniu paleniu	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele WF, psycholog	31 V	
	8. Przedstawienia teatru profilaktycznego	Pedagog	Marzec	
	9. Profilaktyka uzależnień – praca indywidualna i grupowa	Pedagog	Cały rok szkolny	

<p>IV. Wpływ masmediów na zachowania normatywne (elementy relatywizmu społecznego w relacjach wewnątrzszkolnych)</p>	<p>1. Realizacja tematów z zakresu zachowań normatywnych na podstawie pakietu scenariuszy :</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Rola środków masowego przekazu w życiu człowieka” • „Wpływ masmediów na relatywne zachowania normatywne w sferach : seksualnej, fizycznej, psychicznej w kontekście relacji rodzinnych, szkolnych, społecznych” 	<p>Wychowawcy</p>	<p>Według potrzeb</p>	<p>Umiejętność selekcji, wyboru danych i informacji z masmediów Nabywanie wiedzy o skutkach prawnych przemocy, agresji w rodzinie i otoczeniu</p>
<p>V. Przeciwdziałanie zachowaniom aspołecznym i przemocy w rodzinie (Przemoc, agresja i używanie wulgaryzmów w szkole i najbliższym otoczeniu)</p>	<p>1. Zajęcia edukacyjne z Pełnomocnikiem ds. Nieletnich KPP dot. a) „Przemoc, agresja w rodzinie i szkole, jak zapobiegać i przeciwdziałać” b) Ogólnopolski program przeciwdziałania alkoholizmowi „Jestem kibicem przez duże K”</p>	<p>Pedagog przy współ. Wydz. ds. Nieletnich Patologii, nauczyciele WF</p>	<p>I semestr</p>	<p>Nabywanie wiedzy o skutkach prawnych przemocy, agresji w rodzinie i otoczeniu</p>
	<p>2. Dodatkowe formy realizacji wg propozycji uczniów, nauczycieli, rodziców w oparciu o Statut szkoły i inne dokumenty</p>	<p>Dyrektor Zespołu, pedagog</p>	<p>Według potrzeby</p>	
	<p>3. Obserwacja i praca psychologiczno-pedagogiczna z uczniami stwarzającymi problemy wychowawcze, opieka indywidualna</p>	<p>Pedagog, psycholog, wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	
	<p>4. Warsztaty psychoedukacyjne dot. przeciwdziałania przemocy „porozumienie bez przemocy”</p>	<p>Psycholog, wychowawcy klas</p>	<p>Wg potrzeby</p>	

	5. Współpraca szkoły z Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Wychowawcy klas, psycholog	Cały rok	
	6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna uczniom z rodzin, w których uruchomiono procedurę „Niebieskiej Karty”	Wszyscy nauczyciele, psycholog	Cały rok	
	7. Pomoc psychologiczna rodzicom objętym procedurą „Niebieskiej Karty” (interwencja kryzysowa, psychoedukacja)	Wychowawcy klas psycholog,	Cały rok	
VI. Kształtowanie postawy tolerancji i życzliwości względem osób zarażonych wirusem HIV i chorych na AIDS	1. Przeprowadzenie lekcji tematycznej w dniu 1.XII związanej z obchodami dni solidarności z osobami chorymi na AIDS oraz prelekcji dla młodzieży z zakresu chorób przenoszonych drogą płciową	Nauczyciele wf, psycholog, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Nabywanie wiedzy nt. sposobu zakażenia wirusa HIV
	2. Zorganizowanie dla młodzieży prelekcji nt. zakażenia wirusem HIV	Nauczyciele wf i religii	Cały rok szkolny	
VII. Praca z młodzieżą wagarującą, stwarzającą problemy wychowawcze, przeżywającą konflikty rówieśnicze a także problemy rodzinne	1. Wnikliwa praca wychowawcza, obserwacja uczniów stwarzających problemy, rozmowy, indywidualna opieka, kierowanie do pedagoga i psychologa	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Według potrzeby	Rozpoznawanie w sobie słabości charakteru Uświadamianie konsekwencji opuszczania lekcji, przekonywanie do konieczności szukania pomocy w rozwiązywaniu swoich problemów.
	2. Prowadzenie przez pedagoga i psychologa grup wsparcia dla takich uczniów w Zespole, diagnoza zjawiska czy i w jakim stopniu wagary są problemem w naszym Zespole, co jest przyczyną częstych nieobecności	Pedagog, psycholog	Cały rok szkolny	Budowanie więzi

	3. Konsekwentne przestrzeganie „Programu poprawy frekwencji”, kryteriów oceny z zachowania w zakresie frekwencji, sumienne odnotowywanie nieobecności na zajęciach lekcyjnych, bieżące informowanie rodziców o zachowaniu i wynikach w nauce ucznia przez stały kontakt z rodzicami	Wychowawcy	Cały rok szkolny	wychowawca-uczeń-rodzic
	4. Konsekwentne realizowanie postanowień Statutu wobec uczniów mających nieobecności nieusprawiedliwione	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny	
	5. Wyeliminowanie pobytu uczniów na korytarzach podczas zajęć lekcyjnych poprzez wzmożoną kontrolę	Wszyscy nauczyciele, wych. świetlicy, dyrektor dyżurny	Cały rok szkolny	
	6. Organizacja wycieczek dla młodzieży za 100 % frekwencją i pełnienie funkcji społecznych, nagrodę sponsoruje Rada Rodziców	Samorząd uczniowski	Cały rok szkolny	
VIII. Formy przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym w sytuacjach pozaszkolnych, troska o własne zdrowie i życie (jazda motocyklem, samochodem, zabawy dyskotekowe, uzależnienia wirtualne, sekty, w czasie uprawiania sportów letnich i zimowych)	1. Tematy realizowane na lekcjach religii i lekcjach wychowawczych	nauczyciele wf i religii	Cały rok szkolny	Uświadamianie zagrożenia, jakie stanowią sekty, media
	2. Ryzykowne zachowania podczas uprawiania sportów letnich i zimowych	Wychowawcy, nauczyciele wf i religii	Cały rok szkolny	
	3. Zniewolenia i uzależnienia jako zagrożenia społeczne. Teatralne spektakle profilaktyczne, program profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość” w ramach projektu KIK/68	Pedagog, mgr Danuta Simsak	II semestr	Ukazanie źródeł pomocy i konieczności korzystania w sytuacjach zagrożenia
	4. „Handel ludźmi” - wykład	Pedagog, klasy III i IV	Cały rok	

IX. Działania związane z profilaktyką zdrowotną i wzrostem świadomości	1. Zajęcia profilaktyczne: - „Profilaktyka raka piersi” - „Profilaktyka stresu” - „Wybierz życie – pierwszy krok”	Nauczyciele wf, psycholog i pedagog przy współpracy Wydziału Promocji i Zdrowia Starostwa Powiatowego	Cały rok szkolny	Wzbudzanie u uczniów (szczególnie u dziewczyn) potrzeby kontrolowania zdrowia, obserwacji własnego organizmu, wyrabianie nawyku samokontroli
	2. Profilaktyka nowotworowa szyjki macicy, „Wady Cewy Nerwowej”	Nauczyciele wf, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny	
X. Działania promocyjne zdrowego stylu życia i odżywiania się w kontekście anoreksji i bulimii	1. Pogadanki na lekcjach wychowania fizycznego dotyczące zdrowego stylu odżywiania	Nauczyciele wf	Cały rok szkolny	Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i alternatywnego sposobu spędzania i organizowania czasu wolnego (bazowanie na mocnych stronach swojego charakteru i zdolnościach)
	2. Wdrożenie elementów ćwiczeń fizycznych i ich wpływu na wygląd zewnątrzny i samopoczucie psychiczne (obalenie mitu „dieta cud”)	Nauczyciele wf, wychowawcy	Cały rok szkolny	
	3. Alternatywne sposoby utrzymania korzystnego wyglądu	Nauczyciele wf, wychowawcy	Cały rok szkolny	
	4. Aktywne formy spędzania czasu wolnego	Nauczyciele wf, języków obcych, wychowawcy	Cały rok szkolny	
	5. Wdrażanie uczniów do charytatywnych form niesienia pomocy	Wychowawcy, Klub ośmiu	Cały rok szkolny	
XI. Ewaluacja	Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki na rok szkolny 2016-2017	Danuta Simsak, Anna Paniak, Jarosław Marszałik	Czerwiec	